

31994D0168

19.3.1994

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 77/51

ROZHODNUTÍ KOMISE**ze dne 22. února 1994,****kterým se provádí směrnice Rady 89/130/EHS, Euratom o harmonizaci výpočtu hrubého národního produktu v tržních cenách**

(94/168/ES, Euratom)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

s ohledem na směrnici Rady 89/130/EHS, Euratom ze dne 13. února 1989 o harmonizaci výpočtu hrubého národního produktu v tržních cenách ⁽¹⁾,vzhledem k tomu, že nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 ze dne 29. května 1989 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty ⁽²⁾ stanoví, že:

- základ příjmů z DPH se vypočítá tak, že se použijí údaje z národních účtů (článek 4),
- Komise odpovídá za vhodnost použitých údajů a výpočtů (článek 11),
- členské státy dodají Komisi nezbytné informace (článek 12);

vzhledem k tomu, že nařízení Rady č. 1552/89 (EHS, Euratom) ze dne 29. května 1989, kterým se provádí rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství ⁽³⁾, stanoví, že Komise každý rok ověří, zda nedošlo při výpočtu dodaných

souhrnných ukazatelů k chybě a zda členské státy přijaly veškerá nezbytná opatření k usnadnění kontroly;

vzhledem k tomu, že prohlášení Rady a Komise uvedené v zápise Rady při přijetí směrnice 89/130/EHS, Euratom stanoví, že výbor zřízený článkem 6 uvedené směrnice (dále jen „Výbor pro HNP“) by se měl zaměřit na zvýšené pokrytí tzv. stínové ekonomiky v národních účtech;

vzhledem k tomu, že při odhadech prováděných v členských státech u hrubého národního produktu v tržních cenách (dále jen „HNPTc“) v současnosti neexistuje jednotný postup v rozsahu pokrytí ekonomických činností, při kterých nejsou dodržovány daňové předpisy a předpisy sociálního zabezpečení;

vzhledem k tomu, že pro výpočet HNPTc je vhodným základem základní soubor všech výrobních jednotek bez ohledu na to, která ze tří metod výpočtu hrubého domácího produktu v tržních cenách (dále jen „HDPtc“) je použita;

vzhledem k tomu, že pro sestavování HDPtc pomocí výrobní a důchodové metody je důležitým základem zaměstnanost, která k HDPtc přispívá, a že při výpočtu svého HDPtc používají členské státy alespoň jednu z těchto dvou metod;

vzhledem k tomu, že demografické zdroje (sčítání obyvatel, zjišťování pracovních sil ve Společenství) jsou účinným nástrojem pro ověření údajů o zaměstnanosti přispívající k HDPtc;

vzhledem k tomu, že devět členských států provedlo v letech 1990—91 sčítání obyvatel a zbývající členské státy byly schopny dodat srovnatelné údaje založené na úředních záznamech nebo výběrových šetřeních;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 49, 21.2.1989, s. 26.⁽²⁾ Úř. věst. L 155, 7.6.1989, s. 9.⁽³⁾ Úř. věst. L 155, 7.6.1989, s. 1.

vzhledem k tomu, že zjišťování pracovních sil probíhá od roku 1987 ve všech dvanácti členských státech jednotným způsobem;

vzhledem k tomu, že přímé dotazování použité při zjišťování pracovních sil může v některých případech vést – a v některých případech se to prokázalo – ke zjištění zaměstnanosti, která při sčítání obyvatel nebyla zjištěna;

vzhledem k tomu, že ve všech členských státech existují systémy výběru daní z příjmu fyzických i právnických osob a daní z přidané hodnoty, jakož i odpovídající mechanismy daňových kontrol;

vzhledem k tomu, že informace získané z daňových kontrol je možné použít pro provedení oprav, pokud jsou z údajů o daních zjištěny daňové úniky nebo pokud zjišťování obsahují nesprávné údaje;

vzhledem k tomu, že v některých členských státech byly informace získané z daňových kontrol k takovému účelu již použity;

vzhledem k tomu, že v souladu se zásadou subsidiarity se opatřeními pro zdokonalení úplnosti zachycení HNPTc rozumějí programy, jež lze účinně provádět pouze na úrovni Společenství, a že tato opatření budou prováděna v každém členském státě pod vedením orgánů a institucí příslušných vypracovávání úředních statistik;

vzhledem k tomu, že Výbor pro HNP byl konzultován a opatření obsažená v tomto rozhodnutí nezamítl,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

HLAVA I

Účel a oblast působnosti

Článek 1

1. Účelem tohoto rozhodnutí je zdokonalit úplnost zachycení HDPTc jako důležité složky HNPTc členských států s ohledem na zjišťování ekonomických činností v rámci Evropského systému integrovaných hospodářských účtů (ESA). Tento systém zahrnuje ekonomickou činnost, která je v souladu s právními předpisy, ale není prováděna v souladu s daňovými předpisy a předpisy sociálního zabezpečení.

2. Ekonomická činnost považovaná podle vnitrostátních právních předpisů za protiprávní do působnosti opatření stanovených tímto rozhodnutím nespadá.

3. První výsledky programů stanovených v hlavách III, IV, V a VI se zahrnou do odhadů HNP členských států nejpozději do 30. září 1995.

HLAVA II

Vymezení pojmů

Článek 2

Odhady HDP a HNP jsou úplné, zahrnují-li nejen výrobu, prvotní důchody a výdaje, které lze přímo zjistit ve statistických zjišťováních nebo správních podkladech, ale i výrobu, prvotní důchody a výdaje, které zde nelze přímo zjistit. Ty souvisejí mimo jiné s jedním nebo s několika dále uvedenými jevy:

- nepřítomnost registrovaných ekonomicky činných jednotek ve statistických zdrojích,
- daňový únik nebo neodvedení příspěvků na sociální zabezpečení,
- osvobození od zpravodajské povinnosti vůči orgánům daňové správy nebo sociálního zabezpečení.

Nepřítomnost ve statistických zdrojích zahrnuje stav, kdy v nich nejsou uvedeny ekonomicky činné jednotky registrované u orgánů daňové správy a sociálního zabezpečení a naopak jsou v nich uvedeny jednotky, které již nejsou ekonomicky činné.

Daňový únik a neodvádění příspěvků na sociální zabezpečení zahrnují stav, kdy jsou orgánům daňové správy a sociálního zabezpečení předkládány neúplné nebo zfalšované údaje a kdy nejsou předkládána povinná daňová přiznání nebo hlášení o sociálním zabezpečení, např. tak, že nejsou uváděny výrobní jednotky.

Osvobozením od zpravodajské povinnosti vůči orgánům daňové správy nebo sociálního zabezpečení se rozumějí například případy, kdy jsou určité ekonomické činnosti nebo transakce hlášeny až po překročení určitého prahu. Zahrnuje se také osvobození určitých skupin osob nebo podniků nebo předkládání dílčích hlášení, která neodporují daňovým předpisům a předpisům o sociálním pojištění.

Zaměstnaností se rozumí množství obyvatel zaměstnaných v jednotlivých členských státech podle odstavců 808 až 814 ESA.

HLAVA III

Popis výpočtů a úprav pro zajištění úplnosti současných odhadů HNP

Článek 3

Členské státy vysvětlí všechny výpočty a úpravy, které považují za nezbytné pro zohlednění výroby, prvotních důchodů a výdajů, které – jak je uvedeno v článku 2 – není možno přímo zjistit. Tyto výpočty a úpravy mohou být buď explicitní, nebo implicitní. Implicitní úpravy jsou například množstevní a cenové výpočty

a odhady odvozené z úrovně poptávky podle průzkumů u pořizovatelů zboží a služeb. Podle možnosti popisy výpočtů a úprav obsahují členění úprav a výpočtů podle těchto kritérií:

1. nepřítomnost registrovaných ekonomicky činných jednotek ve statistických zdrojích;
2. daňové úniky a neodvádění příspěvků na sociální zabezpečení:
 - 2.1 neregistrovanými výrobními jednotkami;
 - 2.2 jiné daňové úniky a neodvádění, zejména podají-li registrované jednotky falešné informace nebo nepodají-li žádné;
3. osvobození od zpravodajské povinnosti vůči orgánům daňové správy a sociálního zabezpečení:
 - 3.1 na základě prahů pro zpravodajskou povinnost;
 - 3.2 na základě jiných důvodů pro osvobození od zpravodajské povinnosti.

Popis se vztahuje na jeden z posledních roků, pro který jsou k dispozici konečné odhady.

Článek 4

Členské státy vypočítávající HDP výrobní metodou sestaví tabulku všech nezbytných úprav a výpočtů podle odvětví v souladu s klasifikací NACE-CLIO R44, nebo pokud to není možné, na úrovni agregace používané pro výpočty, alespoň na úrovni NACE-CLIO R25 (viz ESA oddíl klasifikace a kódování). V tabulce se uvádí:

- popis druhu úpravy (např. důvod úpravy, zda jde o implicitní nebo explicitní úpravu, údaj o prahu pro zpravodajskou povinnost apod.),
- informační zdroje použité pro úpravy (druh, období, vztah k rozsahu činnosti v třídě NACE-CLIO),
- popis metody výpočtu (použití proměnné, předpoklady, uvedení konkrétního příkladu metody výpočtu),
- v případě explicitních úprav se uvádí hodnota úprav v absolutních hodnotách a v procentech z hrubé přidané hodnoty (pro kterou je nezbytné provést závěrečný odhad po skončení veškerých změn a po konečném začlenění),
- v případě implicitních úprav se uvádí vysvětlení, proč jsou úpravy uváděny jako implicitní, a podle možnosti se uvádí důkaz platnosti hypotéz, na kterých jsou předpoklady založeny.

Vzor této tabulky je uveden v příloze I.

Článek 5

Členské státy vypočítávající HDP důchodovou metodou stanoví popis veškerých nezbytných úprav a výpočtů týkajících se náhrad zaměstnancům, hrubého provozního přebytku podniků bez právní subjektivity a hrubého provozního přebytku podniků s právní subjektivitou. Tabulka použitá pro tento popis uvede na úrovni agregace používané pro výpočty:

- druh úpravy (viz článek 4),
- informační zdroje pro úpravu (viz článek 4),
- metodu výpočtu (viz článek 4),
- v případě explicitních úprav – absolutní a relativní hodnotu (viz článek 4),
- v případě implicitních úprav – vysvětlení (viz článek 4).

Vzor této tabulky je uveden v příloze II.

Článek 6

Členské státy vypočítávající HDP výdajovou metodou vypracují ve všech případech, kdy jsou údaje za výdaje založeny na prodejích nebo nákupech výrobními jednotkami (např. maloobchodní prodej nebo nákupy investic výrobci), popis veškerých nezbytných úprav a výpočtů. Tabulka používaná pro tento popis uvede na úrovni agregace používané pro výpočty:

- druh úpravy (viz článek 4),
- informační zdroje použité pro úpravu (viz článek 4),
- metodu výpočtu (viz článek 4),
- v případě explicitních úprav – absolutní a relativní hodnotu úpravy, přičemž hodnota je vyjádřena v procentech výdajů (pro které se použije závěrečný odhad po provedení všech úprav),
- v případě implicitních úprav – vysvětlení (viz článek 4).

Vzor této tabulky je uveden v příloze III.

Článek 7

Pokud při odhadování HNP neprovedou členské státy žádné úpravy zohledňující nepřítomnost, úniky a neodvádění nebo osvobození, nebo provedou pouze částečné úpravy, předloží návrh, jak tyto nedostatky napravit.

Článek 8

Veškeré informace uvedené v článcích 3 až 7 budou předány Statistickému úřadu Evropských společenství nejpozději 30. června 1994. Údaje přezkoumá Výbor pro HNP v průběhu druhého čtvrtletí 1994.

HLAVA IV

Ověření údajů o zaměstnanosti, na kterých jsou založeny současné odhady HNP

Článek 9

Členské státy porovnají údaje o zaměstnanosti získané z demografických studií s údaji o zaměstnanosti, na kterých jsou založeny současné odhady HNP.

Zaměstnaností se rozumí počet zaměstnaných v členském státě. Pokud je zdroj demografických údajů s tímto pojetím v rozporu, sestaví se nejdříve tabulka uvádějící změny nezbytné pro dosažení souladu s takovým pojetím. Pokud je to možné a je to v souladu s vnitrostátní praxí, v tabulce se uvede:

- příčina změny,
- informační zdroje použité pro úpravu a jejich hlavní charakteristiky,
- metoda výpočtu (proměnné, hypotézy a konkrétní příklad výpočtu),
- velikost změny (absolutní a v procentech z celkového počtu pracovních sil).

Vzor této tabulky je uveden v příloze IV. Například v případě použití údajů ze zjišťování pracovních sil je nutno provést změny s ohledem na lidi žijící v kolektivních zařízeních a s ohledem na přeshraniční pracovníky. Jelikož zjišťování pracovních sil je výběrové šetření, popíše se také postup aproximace pravděpodobného konečného výsledku za členský stát (informační zdroje a metoda výpočtu). Členské státy předloží údaje o statistické chybě při sčítání obyvatel a při zjišťování pracovních sil. Rovněž se vypracují tabulky uvádějící změny podle odvětví. V případě služeb se použije klasifikace NACE-CLIO R44 a v případě ostatních odvětví se použije NACE-CLIO R25. Vzor této tabulky je uveden v příloze V.

Článek 10

Pro rok 1990 a 1991 vypracují členské státy podle sčítání obyvatel, zjišťování pracovních sil a v souladu s národními účty tabulku celkového počtu zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných podle ekonomických činností. V případě služeb se použije klasifikace NACE-CLIO R44 a v případě ostatních odvětví se použije NACE-CLIO R25. Uvede se zdroj údajů o zaměstnanosti, na jejichž základě se sestavují národní účty, a jakým způsobem se vztahují k údajům o přidané hodnotě a o výnosech výrobních činitelů. Údaje ze zjišťování pracovních sil se rozčlení podle těchto kritérií:

- počet plných a částečných pracovních úvazků zaměstnanců,
- počet hlavních zaměstnání,
- průměrný počet odpracovaných hodin v hlavním zaměstnání,
- počet vedlejších zaměstnání,
- průměrný počet odpracovaných hodin ve vedleším (popř. ještě dalším) zaměstnání,
- počet hlavních a vedlejších zaměstnání přepočtený na plnou pracovní dobu.

Vzor této tabulky je uveden v příloze VI. K tabulce se dále přikládají veškeré dostupné úřední odhady počtu ilegálních přistěhovalců a jejich činností.

V tabulce se popisuje přepočet počtu hlavních a vedlejších zaměstnání na plnou pracovní dobu. Popis zahrnuje informační zdroje, proměnné, hypotézy a konkrétní příklady výpočtu počtu zaměstnanců přepočteného na plnou pracovní dobu. Přepočet vezme v úvahu faktory, jako jsou dočasné zaměstnání, sezónní práce, učni a ilegální přistěhovalci.

Jestliže se u některých ekonomických činností projeví významné rozdíly, poskytnou členské státy požadované informace na nejpodrobnější úrovni vnitrostátní klasifikace ekonomických činností.

Článek 11

Členské státy, které mají k dispozici údaje ze zjišťování pracovních míst, rozšířených zjišťování pracovních sil, zjišťování využívání volného času, konkrétně zaměřených zjišťování příjmů a vydání domácností nebo jiné údaje o zaměstnanosti všeobecně a o vedlejších činnostech zvláště, mohou předložit doplňující tabulky s těmito informacemi. Zejména mohou:

- sestavit tabulku uvádějící počet zaměstnání podle výrobních odvětví vykonávaných zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými v souladu se zjišťováním pracovních míst, jde-li o členské státy provádějící zjišťování pracovních míst (počet hlášených zaměstnání),
- sestavit tabulky uvádějící počet vedlejších zaměstnání, který je možné odvodit z těchto zdrojů, jde-li o členské státy provádějící rozšířená zjišťování pracovních sil kladoucí doplňující otázky, zjišťování využívání volného času nebo konkrétně zaměřená zjišťování příjmů a vydání domácností.

Článek 12

Informace uvedené v článcích 9, 10 a 11 se předají Statistickému úřadu Evropských společenství nejpozději 30. června 1994. Tyto informace projedná Výbor pro HNP v průběhu druhého čtvrtletí 1994.

HLAVA V

Popis pravidel a statistických úprav týkajících se příjmů v naturálních a spropitného

Článek 13

1. Členské státy vypracují přehled daňových předpisů pro každou dále uvedenou položku:

- služební vozidla používaná pro soukromé účely,
- příspěvky zaměstnavatele na provoz závodních jídelen, včetně nákladů na jídlo a odměn zaměstnanců závodní jídelny, s výjimkou nájemného, úklidu, vytápění, spotřeby tepla a elektrické energie a dalších nákladů spojených s chodem zařízení,
- stravenky poskytované zaměstnancům zaměstnavatelem,
- ubytování a strava poskytovaná zdarma nebo za sníženou cenu zaměstnancům hotelů, restauračních zařízení a v zemědělství,
- ubytování poskytované zaměstnancům zdarma nebo za nájemné nižší, než je obchodní nájemné,
- hodnota úroků prominutých zaměstnavatelem, pokud svým zaměstnancům poskytuje půjčky se sníženým úrokem nebo bezúročné půjčky,
- jízdné poskytnuté zaměstnancům zdarma nebo za snížené ceny,
- elektřina a uhlí poskytované zaměstnancům zdarma nebo za snížené ceny,
- bezplatný telefon (v bytě),
- odběr zboží a služeb podnikateli, kteří s nimi obchodují, pro jejich vlastní potřebu,
- všechny ostatní kvantitativně významné položky.

U každé z těchto položek popíší členské státy postupy použité pro zabezpečení toho, aby s částí představující zdanitelný příjem, jakož i s částí osvobozenou od zdanění bylo nakládáno jako s odměnou zaměstnanců, nebo jako s hrubým provozním přebytkem podniků bez právní subjektivity (a ne jako s mezispotřebou). Pokud jsou u konkrétních položek provedeny úpravy, popíší se informační zdroje, metoda výpočtu a výše úpravy.

2. Členské státy porovnají své odhady příjmů v naturálních s výsledky čtyřletého zjišťování nákladů práce ve Společenství, protože tyto výsledky zahrnují také údaje o příjmech v naturálních. Členské státy toto porovnání popíší.

Článek 14

Je třeba popsat výpočet spropitného. Zahrnou se také hlavní charakteristiky použitého informačního zdroje (druh, rok atd.).

Článek 15

Pokud je z popisů uvedených v článcích 13 a 14 zřejmé, že složky příjmů v naturálních nebo ze spropitného nejsou odpovídajícím způsobem zohledněny ve výpočtu HNP, předloží členské státy návrhy na zahrnutí této části příjmů.

Článek 16

Popisy a návrhy se předloží Statistickému úřadu Evropských společenství nejpozději 30. června 1994. Výbor pro HNP je projedná v druhé polovině roku 1994.

HLAVA VI

Zjišťování využití informací z daňových kontrol ke zvýšení úplnosti odhadů HNP

Článek 17

Členské státy předloží Statistickému úřadu Evropských společenství nejpozději 30. června 1994 zprávu o možnosti využití výsledků daňových kontrol ke zlepšení úplnosti odhadů HNP. Zpráva uvede především:

- druh dostupných informací (zda jsou kontroly nahodilé nebo pravidelné, roky provedených kontrol, kritéria pro výběr kontrolovaných jednotek a použité proměnné),
- dostupnost informací včetně výpočtů provedených statistickými úřady za účelem dosažení přístupu k anonymizovaným údajům z daňových podkladů a výpočtů, které by musely být provedeny daňovými úřady na základě předpisů o ochraně údajů,
- využitelnost těchto informací pro zvýšení úplnosti odhadů HNP členských států.

Výbor pro HNP projedná tyto zprávy v druhém pololetí roku 1994.

Článek 18

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne 22. února 1994.

Za Komisi

Henning CHRISTOPHERSEN

místopředseda

PŘÍLOHA II

Tabulka doplňující článek 5: popis výpočtů a úprav pro uvádění nepřítomnosti, úniku nebo neodvádění nebo osvobození, pokud je použita důchodová metoda

Druh důchodu	Kód NACE-CLIO	Druh úpravy	Informační zdroje pro úpravu	Metody výpočtu	Absolutní výše úpravy v roce 19..	Relativní výše úpravy v roce 19..
Mzda ze zaměstnání						
Hrubý provozní přebytek podniků bez právní subjektivity						
Hrubý provozní přebytek podniků s právní subjektivitou						

